

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. marraskuuta 2020
(OR. en)

12525/20

Toimielinten välinen asia:
2018/0252(NLE)

ATO 60
CADREFIN 351

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea

Kom:n asiak. nro: 10137/18

Asia: Ehdotus NEUVOSTON ASETUKSEKSI ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan erityisen rahoitusohjelman perustamisesta sekä neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 kumoamisesta

Ydinalatyöryhmän saatua työnsä päätökseen valtuuskunnille toimitetaan liitteessä puhdas versio edellä mainitusta ehdotuksesta.

2018/0252 (NLE)**Ehdotus:****NEUVOSTON ASETUS****ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan erityisen rahoitusohjelman perustamisesta sekä neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Rooman julistuksen² mukaisesti unionin talousarvion avulla olisi voitava luoda Eurooppa, joka on turvallinen ja vakaa; tämä on ulottuvuus, jota ydinvoiman käytöstäpoisto-ohjelmat ovat tähän mennessä tukeneet ja voivat tehdä niin jatkossakin. Ydinlaitoksen sulkemisen jälkeen merkittävin myönteinen vaikutus, joka voidaan saavuttaa, on työntekijöihin, muuhun väestöön ja ympäristöön kohdistuvan säteilyriskin väheneminen asteittain asianomaisissa jäsenvaltioissa ja koko unionissa.

¹

² 27 jäsenvaltion sekä Eurooppa-neuvoston, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission johtajien julistus (25 päivänä maaliskuuta 2017).
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/STATEMENT_17_767

- (2) Menoja koskeva erityinen rahoitusohjelma voi tuoda unionin tason lisäarvoa muodostamalla unionin sisällä viitekehyksen sille, kuinka käsitellä turvallisesti ydinlaitosten käytöstä poistamisen teknologisia näkökohtia ja levittää tietämystä. Tällaisen rahoitusavun toimittamisen olisi perustuttava ennakoarviointiin, jossa on määritetty erityistarpeet ja osoitettu ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja radioaktiivisen jätteen turvallisen huollon tukemiseen liittyvän tavoitteen yhteydessä saavutettava unionin tason lisäarvo.
- (3) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa toiminnoissa olisi noudatettava sovellettavaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä. Tällaisen rahoitusavun olisi oltava edelleenkin poikkeuksellista, eikä se saisi haitata ydinturvallisuutta koskevaan lainsäädäntöön eli neuvoston direktiiviin 2009/71/Euratom³ ja jätehuoltoa koskevaan lainsäädäntöön eli neuvoston direktiiviin 2011/70/Euratom⁴ perustuvien periaatteiden ja tavoitteiden edistämistä. Neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom 4 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla säilyy perimmäinen vastuu käytetyn ydinpolttoaineen ja syntyneen radioaktiivisen jätteen turvallisesta huollosta.
- (4) Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymistä koskevista ehdoista ja menettelyistä tehdyn pöytäkirjan⁵ mukaan Bulgaria sitoutui sulkemaan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktorit 1 ja 2 joulukuun 31 päivään 2002 mennessä ja reaktorit 3 ja 4 joulukuun 31 päivään 2006 mennessä sekä poistamaan nämä reaktorit myöhemmin käytöstä. Käytöstä poistaminen on aiheuttanut Bulgarialle merkittävän taloudellisen, niin suoria kuin epäsuoria kustannuksia käsittävän rasitteen. Velvoitteidensa mukaisesti Bulgaria sulki kaikki mainitut reaktorit määräajassa.

³ Neuvoston direktiivi 2009/71/Euratom, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, ydinlaitosten ydinturvallisuutta koskevan yhteisön kehyksen perustamisesta (EUVL L 172, 2.7.2009, s. 18).

⁴ Neuvoston direktiivi 2011/70/Euratom, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2011, yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten (EUVL L 199, 2.8.2011, s. 48).

⁵ EUVL L 157, 21.6.2005, s. 29.

- (5) Vuoden 2003 liittymisasiakirjaan liitetyn Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen 1 ja 2 reaktorista tehdyn pöytäkirjan N:o 9⁶ mukaisesti Slovakia sitoutui sulkemaan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktorin 1 joulukuun 31 päivään 2006 mennessä ja reaktorin 2 joulukuun 31 päivään 2008 mennessä sekä poistamaan sen jälkeen kyseiset reaktorit käytöstä. Käytöstä poistaminen on aiheuttanut Slovakialle merkittävän taloudellisen, niin suoria kuin epäsuoria kustannuksia käsittävän rasitteen. Velvoitteidensa mukaisesti Slovakia sulki kaikki mainitut reaktorit määräajassa.
- (6) Liittymissopimuksen mukaisten velvoitteidensa mukaisesti ja unionin avustuksella Bulgaria ja Slovakia ovat edistyneet huomattavasti Kozloduy- ja Bohunice V1 -ydinvoimalaitosten käytöstä poistamisessa. Lisätyötä tarvitaan, jotta käytöstäpoiston loppuvaihe voidaan saavuttaa turvallisesti. Nykyisten käytöstäpoistusuunnitelmien perusteella laitosten käytöstä poistamista koskeva työ on tarkoitus saattaa päätökseen Kozloduyn ydinvoimalaitoksen osalta vuoden 2030 loppuun mennessä ja Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen osalta viimeistään vuonna 2025.
- (7) Euroopan komission Yhteinen tutkimuskeskus (JRC) perustettiin Euratomin perustamissopimuksen 8 artiklalla. Kyseisen artiklan soveltamiseksi allekirjoitettiin vuosina 1960–1962 yhteisön sekä Saksan, Belgian, Italian ja Alankomaiden välillä laitosalueita koskevat sopimukset. Kahden viimeksi mainitun maan tapauksessa kansalliset ydintutkimuslaitokset siirrettiin yhteisöön. Neljällä laitosalueella otettiin käyttöön ydintutkimukseen suunnattua infrastruktuuria, joka käsittää uusia laitoksia. Jotkin näistä laitoksista ovat edelleen käytössä, kun taas toisten käyttö on lopetettu, muutamassa tapauksessa yli 20 vuotta sitten, ja ne ovat nyt enimmäkseen vanhentuneita.

⁶ EUVL L 236, 23.9.2003, s. 954.

- (8) Euratomin perustamissopimuksen 8 artiklan nojalla ja neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom²⁴ 7 artiklan mukaisesti JRC:n olisi hoidettava aikaisemmat ydinalan vastuunsa ja poistettava käytöstä ydinlaitoksensa, joiden toiminta on pysäytetty, asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Tämän mukaisesti vuonna 1999 käynnistettiin ydinlaitosten käytöstä poistamista ja jätehuoltoa koskeva JRC:n ohjelma ja annettiin asiasta tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle⁷, ja sen jälkeen komissio on esittänyt säännöllisesti ajantasaiset tiedot ohjelman etenemisestä⁸.
- (9) Euroopan komissio on arvioinut, että paras tapa täyttää neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom 5 artiklan 1 kohdan f alakohdan ja 7 artiklan vaatimukset on noudattaa edelleen strategiaa, jossa yhdistyvät laitosten käytöstä poistamista ja jätehuoltoa koskevat toiminnot sekä JRC:n ja isäntjäsenvaltioiden välisten keskustelujen aloittaminen laitosten käytöstäpoistoa sekä käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevien vastuiden mahdollisesta siirtämisestä tapauksissa, joissa komission ja isäntjäsenvaltioiden välillä on keskinäisiä sopimuksia. JRC:n olisi järjestettävä ja pidettävä yllä riittävät resurssit voidakseen täyttää laitosten käytöstäpoistoa sekä käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon turvallisuutta koskevat velvoitteensa.

⁷ Ydinlaitosten menneisyyden taakka, joka on syntynyt yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) Euratom-perustamissopimuksen nojalla toteuttamista toimista - Vanhentuneiden ydinlaitosten purkamisen ja jätehuolto (KOM(1999) 114 lopullinen).

⁸ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja jätehuolto - Yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) Euratom-perustamissopimuksen nojalla toteuttamista toimista johtuvat ydinalan velvoitteet (SEK(2004) 621 lopullinen). Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja radioaktiivisen jätteen huolto: Euratomin perustamissopimuksen nojalla toteutetuista Yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) toimista johtuvien ydinalan velvoitteiden hoitaminen (KOM(2008) 903 lopullinen). Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja radioaktiivisen jätteen huolto: Euratomin perustamissopimuksen nojalla toteutetuista yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) toimista johtuvien ydinalan velvoitteiden hoitaminen (KOM(2013) 734 lopullinen).

- (10) Tässä asetuksessa vastataan monivuotista rahoituskehystä varten 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi kaudeksi määritettyihin tarpeisiin, ja siinä vahvistetaan rahoituspuitteet Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamisen avustusohjelmille (Kozloduy- ja Bohunice-ohjelmat) sekä komission JRC:n omien ydinlaitosten käytöstä poistamiselle ja käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollolle neljällä laitosalueella, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispira Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa (JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelma); näitä rahoituspuitteita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta⁹ 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 17 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (11) Tähän ohjelmaan sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 2018/1046, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuuta, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.

⁹ Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välinen toimielinten sopimus, tehty 2 päivänä joulukuuta 2013, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta (EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1).

(12) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen¹⁰ (EU, Euratom) N:o 883/2013, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95¹¹, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96¹² ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939¹³ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä hallinnollisia tutkimuksia, myös paikan päällä suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371¹⁴ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (13) Tämä asetus ei vaikuta valtioneuvoston päätöksiin, joita tulevaisuudessa mahdollisesti toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti.
- (14) Ohjelmaan osoitettujen määrärahojen määrää sekä ohjelmakautta ja varojen jakamista toimien kesken voidaan tarkastella uudelleen väli- ja loppuarviointikertomusten tulosten perusteella. Talousarvioon voidaan saada lisää joustavuutta jakamalla tarvittaessa varoja uudelleen toimien kesken priorisoimalla toiminnat, joilla edistetään Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 - ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamiseen ja radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyvien turvallisuushaasteiden ratkaisemista, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tämän asetuksen nojalla ja varainhoitoasetuksen mukaisesti toteutettaviin muihin toimiin.
- (15) Ohjelmaan olisi kuuluttava myös tietämyksen lisääminen ja kokemusten jakaminen; tämän ohjelman puitteissa käytöstäpoistoprosessista opittuja asioita olisi levitettävä unionissa koordinoitujen ja pyrkien synergiaetuihin Liettuassa toteutettavia käytöstäpoistotoimia koskevan unionin ohjelman kanssa, koska tällaisilla toimenpiteillä saavutetaan suurin unionin tason lisäarvo ja parannetaan työntekijöiden ja muun väestön turvallisuutta sekä edistetään ympäristönsuojelua. Yhteistyön laajuus, menettelytapa ja taloudelliset näkökohdat olisi määriteltävä yksityiskohtaisesti monivuotisessa työohjelmassa, ja niistä voitaisiin myös tehdä sopimuksia jäsenvaltioiden kesken ja/tai komission kanssa.

- (15 a) JRC:n olisi helpotettava tietämyksen levittämistä koordinoitusti unionin eri sidosryhmien kesken (esimerkiksi tekemällä markkina-analyysejä, tarkasteluja ja arviointeja tietotarpeista EU:ssa, määrittämällä yhteistyön mahdolliset suunnat, yhteistyöstä kiinnostuneet sidosryhmät sekä alat, joilla ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys toisi eniten lisäarvoa, ja kehittämällä malleja tietämyksen jakamiselle). JRC:n olisi rahoitettava uuden tietämyksen levittäminen. Jäsenvaltio voi tehdä aloitteen suhteiden ja vaihdon kehittämiseksi tietämyksen levittämistä varten.
- (16) Tässä asetuksessa tarkoitettu ydinlaitosten käytöstä poistaminen ja radioaktiivisen jätteen huolto olisi suoritettava parasta mahdollista teknistä asiantuntemusta käyttäen ja käytöstä poistettavien laitosten luonne ja tekniset erityispiirteet asianmukaisesti huomioon ottaen, jotta varmistetaan turvallisuus ja suurin mahdollinen tehokkuus, ottaen näin ollen huomioon kansainväliset parhaat käytännöt.
- (17) Bulgarian, Slovakian ja komission olisi varmistettava käytöstäpoistoprosessin etenemisen tehokas seuranta ja valvonta, jotta taataan, että tämän asetuksen nojalla osoitetulla rahoituksella saadaan mahdollisimman suuri unionin tason lisäarvo, vaikka perimmäinen vastuu käytöstä poistamisesta on asianomaisilla kahdella jäsenvaltiolla. Tähän sisältyy tulosten tehokas mittaaminen sekä korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen tarvittaessa. Tätä varten olisi perustettava seuranta- ja tiedotustehtävistä vastaava komitea, jonka puheenjohtajuudesta vastaisivat komission edustaja ja asianomaisen jäsenvaltion edustaja yhdessä. Lisäksi komission nimittämä jäsenvaltioiden riippumattomien asiantuntijoiden ryhmä avustaa JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman toteuttamisessa.
- (18) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 ja 23 kohdan nojalla tätä ohjelmaa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämällä samalla erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia.

- (19) Kozloduy- ja Bohunice-ohjelmissa toteutettavat toimet olisi määriteltävä Bulgarian ja Slovakian neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 nojalla toimittamissa käytöstäpoistosuunnitelmissa asetetuissa rajoissa. Kyseisissä suunnitelmissa määritellään ohjelmien soveltamisala sekä ydinlaitosten käytöstäpoiston lopulliset vaiheet ja päättymispäivät; ne kattavat käytöstäpoistotoimet sekä niiden aikataulun, kustannukset ja tarvittavat henkilöresurssit.
- (20) Kozloduy-ohjelman toimet olisi toteutettava unionin ja Bulgarian yhteisesti rahoittamina ja Bohunice-ohjelman toimet unionin ja Slovakian yhteisesti rahoittamina edellisissä ohjelmissa vakiintuneiden yhteisrahoituskäytäntöjen mukaisesti.
- (21) Neuvoston asetus (Euratom) N:o 1368/2013¹⁵ olisi kumottava.
- (22) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 22/2016 "Ydinvoimaloiden käytöstäpoistoa Liettuassa, Bulgariassa ja Slovakiassa koskevat EU:n avustusohjelmat: vuoden 2011 jälkeen on edistytty jonkin verran, mutta edessä on suuria haasteita" on otettu asianmukaisesti huomioon.
- (23) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen 3 artiklan yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹⁶ mukaisesti.

¹⁵ Neuvoston asetus (Euratom) N:o 1368/2013, annettu 13 päivänä joulukuuta 2013, unionin tuesta ydinvoimaloiden käytöstä poistamisen avustusohjelmille Bulgariassa ja Slovakiassa sekä asetusten (Euratom) N:o 549/2007 ja (Euratom) N:o 647/2010 kumoamisesta (EUVL L 346, 20.12.2013, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (24) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Näissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. [Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksytyt säännöt koskevat myös unionin talousarvion suojaamista siinä tapauksessa, että jäsenvaltioissa ilmenee oikeusvaltioperiaatetta koskevia yleistyneitä puutteita, sillä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on välttämätön ennakkoodellytys moitteettomalle varainhoidolle ja unionin rahoituksen tuloksellisuudelle].
- (25) *(poistettu)*
- (26) Tämän asetuksen mukaisen rahoituksen muodot ja toteutusmenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä saavutetaan toimien erityistavoitteet ja saavutetaan tuloksia, kun otetaan huomioon erityisesti tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus ja oletettu noudattamatta jättämisen riski. Tässä olisi harkittava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttämistä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoituksen, joka ei perustu kustannuksiin, käyttämistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi kaudeksi "ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskeva erityinen rahoitusohjelma", jäljempänä 'ohjelma', jonka painopisteenä ovat nykyiseltä pohjalta määritetyt tarpeet. Siitä tuetaan

- a) Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 (Kozloduy-ohjelma) ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 (Bohunice-ohjelma) turvallista käytöstä poistamista, mukaan lukien radioaktiivisen jätteen huolto, asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, ja
- b) komission omien ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessin toteutusta ja radioaktiivisen jätteen huoltoa Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispira Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa (JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelma).

Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, talousarvio kaudelle 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'käytöstäpoistolla' kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia ja teknisiä toimenpiteitä, joilla mahdollistetaan ydinlaitoksen viranomaistarkastusten lopettaminen kokonaan tai osittain ja joilla pyritään varmistamaan ihmisten ja ympäristön suojeleminen pitkällä aikavälillä, mukaan lukien radionuklidijäämien tasojen alentaminen materiaaleissa ja laitosalueella;
- 2) 'käytöstäpoistosuunnitelmalla' asiakirjaa, johon sisältyvät yksityiskohtaiset tiedot ehdotetusta käytöstäpoistosta ja jossa esitetään valittu käytöstäpoistostrategia, käytöstäpoistotoimien aikataulu, tyyppi ja järjestys, sovellettava jätehuoltostrategia, mukaan lukien jätteiden vapauttaminen valvonnasta, ehdotettu lopullinen vaihe, käytöstäpoiston yhteydessä syntyvän jätteen varastointi ja loppusijoitus, käytöstäpoiston määräaika, käytöstäpoiston päätökseen saattamista koskeva kustannusarvio sekä tavoitteet, odotetut tulokset, välitavoitteet, määräpäivät sekä niitä vastaavat keskeiset tulosindikaattorit, mukaan lukien tarvittaessa ansaittuun arvoon perustuvat indikaattorit. Suunnitelman laatii ydinlaitoksen toimiluvanhaltija, ja se otetaan huomioon ohjelman monivuotisissa työohjelmissa;
- 3) 'Bohunice-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee Slovakian Jaslovské Bohunicessa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamista;
- 4) 'Kozloduy-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee Bulgarian Kozloduyssa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1, 2, 3 ja 4 käytöstä poistamista;

- 5) 'JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee komission omien ydinlaitosten käytöstäpoiston toteutusta ja radioaktiivisen jätteen huoltoa Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispra Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa.

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on rahoittaa ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa määritettyjen tarpeiden mukaisesti.
2. Nykyisten, kaudelle 2021–2027 määritettyjen tarpeiden perusteella ohjelmalla pyritään erityisesti
 - a) avustamaan Bulgariaa Kozloduyn käytöstäpoisto-ohjelman ja Slovakiaa Bohunicen käytöstäpoisto-ohjelman toteuttamisessa, mukaan lukien radioaktiivisen jätteen huolto ja varastointi, asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti painopisteen ollessa erityisesti käytöstäpoistoon liittyvien turvallisuushaasteiden hallinnassa; ja
 - b) tukemaan JRC:n käytöstäpoistoa ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevaa ohjelmaa; samalla kun ohjelmalla pyritään lisäämään tietämystä ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessista ja käytöstäpoistotoimista syntyneen radioaktiivisen jätteen huollosta.
3. Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:
 - a) toteutetaan asianomaisiin käytöstäpoistosuunnitelmiin sisältyvät toiminnot, Kozloduyn ja Bohunicen reaktoreiden, niihin liittyvien järjestelmien, rakenteiden ja komponenttien sekä oheisrakennusten purkaminen ja dekontaminaatio sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti ja tuetaan henkilöresursseja sekä jatketaan kyseisten laitosten vapauttamista viranomaistarkastuksista;

- b) tuetaan Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla sijaitsevien komission omien ydinlaitosten käytöstäpoistosuunnitelmaa ja toteutetaan isäntjäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimintoja kyseisten laitosten purkamiseksi ja dekontaminoimiseksi ja tähän toimintaan liittyvän radioaktiivisen jätteen turvallisen huollon varmistamiseksi sekä tarvittaessa valmistellaan asiaan liittyvien ydinalan vastuiden vapaaehtoista siirtoa JRC:ltä isäntjäsenvaltioille. Isäntjäsenvaltiota ei voida velvoittaa tällaiseen siirtoon vaan edellytyksenä on komission ja isäntjäsenvaltioiden kahdenvälinen sopimus. Tähän kahdenväliseen sopimukseen on sisällyttävä määräys siitä, että unioni maksaa kaikki kustannukset, jotka aiheutuvat Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla sijaitsevien komission omien ydinlaitosten käytöstäpoistosta ja tähän toimintaan liittyvän radioaktiivisen jätteen varastoinnista, ja sen on oltava täysin neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom¹⁷ mukainen;
- c) kehitetään JRC:ssä unionin sidosryhmien välisiä suhteita ja vaihtoa ydinlaitosten käytöstä poistamisen alalla, jotta varmistetaan tietämyksen levittäminen ja kokemuksen kertyminen kaikilla asiaankuuluvilla aloilla, kuten tutkimuksen ja innovoinnin, sääntelyn ja koulutuksen aloilla, ja saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionin tasolla.
4. Erityistavoitteiden yksityiskohtainen kuvaus on liitteissä I, II ja III. Jäljempänä 10 artiklassa tarkoitetun arvioinnin perusteella komissio voi muuttaa liitteitä I ja II täytäntöönpanosäädöksillä 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

¹⁷ Neuvoston direktiivi 2011/70/Euratom, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2011, yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten (EUVL L 199, 2.8.2011, s. 48–56).

4 artikla
Talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 466 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määrä jaetaan menoluokkiin seuraavasti:
 - a) 63 000 000 euroa Kozloduy-ohjelmassa toteutettaville toimille;
 - b) 55 000 000 euroa Bohunice-ohjelmassa toteutettaville toimille;
 - c) 348 000 000 euroa JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmassa toteutettaville toimille, mukaan lukien toimet, joilla pyritään saavuttamaan 3 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määritelty erityistavoite.
3. Talousarvioon voidaan saada joustavuutta jakamalla ohjelman toimien kesken varoja uudelleen 10 artiklassa tarkoitettujen arviointien perusteella ja varainhoitoasetuksen mukaisesti priorisoimalla toiminnot, joilla edistetään laitosten käytöstä poistamiseen ja radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyvien turvallisuushaasteiden ratkaisemista.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla määrällä voidaan kattaa menoja, joita aiheutuu ohjelman toteuttamiseen liittyvissä käytöstäpoistosuunnitelmissa esitetyistä toiminnoista, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoiminnoista, mukaan lukien organisaation tietotekniikkajärjestelmät.
5. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

4 a artikla

Tietämyksen levitys

1. Ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys levitetään unionin tasolla.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan toteutustoimet rahoitetaan JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmasta. JRC koordinoi tietämyksen jäsentelyä ja levittämistä jäsenvaltioihin.
3. Tietämyksen levittämisprosessi sisällytetään 8 artiklassa tarkoitettuun työohjelmaan, jossa se myös määritellään.

5 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa.

6 artikla

Avustuskelpoiset toimet

Rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan sellaisille toimille, joilla toteutetaan 3 artiklassa tarkoitettuja ja liitteissä I, II ja III kuvattuja tavoitteita.

7 artikla
Yhteisrahoitusosuudet

Edellä 4 artiklassa tarkoitettulla kaudella sovellettava unionin yhteisrahoitusosuuden enimmäismäärä on 50 prosenttia Kozloduy-ohjelmaa varten ja 50 prosenttia Bohunice-ohjelmaa varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen 190 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Yhteisrahoituksen jäljelle jäävästä osasta vastaa tapauksen mukaan Bulgaria tai Slovakia. Unioni rahoittaa 100-prosenttisesti 4 a artiklassa tarkoitettut tietämyksen levittämistoimet.

8 artikla
Työohjelmat

1. Bohunice- ja Kozloduy-ohjelmat toteutetaan monivuotisilla työohjelmilla varainhoitoasetuksen 110 artiklan mukaisesti.
 - 1 a. Monivuotinen työohjelma hyväksytään 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
2. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelma toteutetaan monivuotisilla työohjelmilla yhteisen tutkimuskeskuksen uudelleenjärjestelystä tehdyn komission päätöksen 96/282/Euratom 4 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.
 - 2 a. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa monivuotisissa työohjelmissä otetaan huomioon käytöstäpoistosuunnitelmat, joita käytetään perustana ohjelmien seurannassa ja arvioinnissa.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa monivuotisissa työohjelmissa todetaan nykytilanne ja määritellään varojen käyttöä koskevat tavoitteet, odotetut tulokset, niihin liittyvät tulosindikaattorit ja aikataulu sekä tietämyksen levittämisen yksityiskohdat.

9 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä IV.
2. Tuloraportointijärjestelmällä varmistetaan, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten unionin varojen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava kokonaiskustannuksiin ja ohjelmariskeihin suhteutetut raportointivaatimukset.
3. Komissio laatii kunkin vuoden lopussa kertomuksen edellisinä vuosina toteutetun työn edistymisestä, mukaan lukien tarjouskilpailusta johtuvien toimien osuus, ja esittää sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

10 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun 1 artiklassa mainittu ajanjakso on alkanut. Väliarvioinnissa käsitellään myös mahdollisuuksia 8 artiklassa tarkoitetun monivuotisen työohjelman muuttamiseen.
3. Komissio suorittaa ohjelman lopullisen arvioinnin ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua 1 artiklassa mainitun ajanjakson päättymisestä.
4. Komissio toimittaa arviointien johtopäätökset ja niihin liittyvät huomautuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

11 artikla
Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden ja kansallisen rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti.

12 artikla
Komitea

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

13 artikla
Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys (erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia) tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa ja sen toimia ja tuloksia. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

14 artikla
Kumoaminen

Kumotaan asetus (Euratom) N:o 1368/2013.

15 artikla
Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 nojalla, jota sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen Kozloduy- ja Bohunice -ohjelmien ja asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.
3. Talousarvioon voidaan tämän asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

16 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

1. Kozloduy-ohjelman tärkeimpänä yleisenä tavoitteena on auttaa Bulgariaa hallitsemaan turvallisuushaasteita Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 käytöstä poistamisen yhteydessä. Tärkeimmät ohjelmassa käsiteltävät turvallisuushaasteet ovat seuraavat:
 - a) reaktoreiden rakennusten ja komponenttien purkaminen ja dekontaminaatio käytöstäpoistosuunnitelmien mukaisesti; edistymistä on mitattava poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - b) laitosten turvallinen käytöstä poistaminen sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisessa käytöstäpoistosuunnitelmassa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, aktivoituneiden materiaalien ja purkumateriaalien turvallinen huolto, mukaan lukien niiden dekontaminaatio välivarastointiin tai loppusijoitukseen asti (jäteluokasta riippuen), tarvittaessa jäte- ja materiaalihuollon infrastruktuurin valmiiksi saattaminen. Tämä tavoite on toteutettava käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti ja noudattaen radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyviä vaatimuksia; edistymistä on mitattava viranomaisvalvonnasta vapautetun materiaalin määrän ja tyyppin sekä turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - c) säteilyvaarojen pienentämisen jatkaminen; tämän tavoitteen toteutumista on mitattava toimintojen ja laitoksen turvallisuusarvioinneilla määrittäen, millä tavoilla mahdollisia altistumisia saattaa tapahtua, ja arvioiden mahdollisten altistumisten todennäköisyyttä ja laajuutta. Laitosten vapauttaminen viranomaisvalvonnasta vastaaviin vapauttamistasoihin asti on Kozloduy-ohjelmassa suunniteltu tapahtuvaksi viimeistään vuonna 2030.
2. Ohjelman tärkeintä yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa levittämällä (ohjelmassa kertynyttä) tietämystä käytöstäpoistoprosessista kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella ohjelmassa on

- a) kehitettävä EU:n sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset, energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- b) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja saatettava se käyttöön monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita EU:ssa.

Edellä mainitut toiminnot voidaan rahoittaa 100- prosenttisesti unionin varoista.

Edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvässä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan ja sen valmistelu eivät sisälly tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin rahoituspuutteisiin.

1. Bohunice-ohjelman tärkeimpänä yleisenä tavoitteena on auttaa Slovakiaa hallitsemaan turvallisuushaasteita Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamisen yhteydessä. Tärkeimmät ohjelmassa käsiteltävät turvallisuushaasteet ovat seuraavat:
 - a) reaktoreiden rakennusten ja komponenttien purkaminen ja dekontaminaatio käytöstäpoistosuunnitelmien mukaisesti; edistymistä on mitattava poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - b) laitosten turvallinen käytöstä poistaminen sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisessa käytöstäpoistosuunnitelmassa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, aktivoituneiden materiaalien ja purkumateriaalien turvallinen huolto, mukaan lukien niiden dekontaminaatio välivarastointiin tai loppusijoitukseen asti (jäteluokasta riippuen), tarvittaessa jäte- ja materiaalihuollon infrastruktuurin valmiiksi saattaminen. Tämä tavoite on toteutettava käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti ja noudattaen radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyviä vaatimuksia; edistymistä on mitattava viranomaisvalvonnasta vapautetun materiaalin määrän ja tyyppin sekä turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - c) säteilyvaarojen pienentämisen jatkaminen; tämän tavoitteen toteutumista on mitattava toimintojen ja laitoksen turvallisuusarvioinneilla määrittäen, millä tavoilla mahdollisia altistumisia saattaa tapahtua, ja arvioiden mahdollisten altistumisten todennäköisyyttä ja laajuutta. Laitosten vapauttaminen viranomaisvalvonnasta vastaaviin vapauttamistasoihin asti on Bohunice-ohjelmassa suunniteltu tapahtuvaksi viimeistään vuonna 2025.
2. Ohjelman tärkeintä yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa levittämällä (ohjelmassa kertynyttä) tietämystä käytöstäpoistoprosessista kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella ohjelmassa on
 - a) kehitettävä EU:n sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset, energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;

- b) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja saatettava se käyttöön monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita EU:ssa.

Edellä mainitut toiminnot voidaan rahoittaa 100- prosenttisesti unionin varoista.

Edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvässä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan ja sen valmistelu eivät sisälly tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin rahoituspuutteisiin.

1. JRC D&WM -ohjelman tärkeimpänä yleisenä tavoitteena on komission JRC:n laitosten käytöstä poistaminen neljällä laitosalueella (JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispra Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa) ja toteuttaa käytetyn ydinpolttoaineen, ydinmateriaalin ja radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto. Ohjelman tärkeintä yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa levittämällä (ohjelmassa kertynyttä) tietämystä käytöstäpoistoprosessista kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin. Tästä ohjelmasta kaudella 2021–2027 rahoitettavissa toiminnoissa on

1.1. kaikilla laitosalueilla

- a) toteutettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen turvallinen huolto;
- b) selvitettävä ja kehitettävä vaihtoehtoja käytöstäpoistoon ja jätehuoltoon liittyvien vastuiden siirtämiseksi isäntäjäsenvaltiolle komission kanssa tehtävän kahdenvälisen sopimuksen pohjalta;
- c) kehitettävä EU:n sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset, energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- d) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja saatettava se käyttöön monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita EU:ssa.

1.2. JRC-Isprassa (riippuen siitä, koska Italian turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) varmistettava vanhan jätteen talteenotto, käsittely ja turvallinen varastointi;
- b) varmistettava ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen talteenotto, käsittely ja turvallinen varastointi;
- c) poistettava suljetut laitokset käytöstä.

JRC-Karlsruhessa (riippuen siitä, koska Saksan turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- d) poistettava vanhentunut laitteisto käytöstä;
- e) saatettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen varastot mahdollisimman pieniksi;
- f) poistettava suljetut laitokset ja niiden radioaktiivisen jätteen varastot käytöstä;
- g) suoritettava rakennusosien käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet.

1.3. JRC-Pettenissä (riippuen siitä, koska Alankomaiden turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) saatettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen varastot mahdollisimman pieniksi;
- a1) varmistettava vanhan radioaktiivisen jätteen talteenotto, käsittely ja turvallinen huolto;
- b) suoritettava suurvuoreaktorin käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet;
 - b1) poistettava suurvuoreaktori käytöstä ja varmistettava sen radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto.

1.4. JRC-Geelissä (riippuen siitä, koska Belgian turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) poistettava vanhentunut laitteisto käytöstä;
- b) saatettava radioaktiivisen jätteen ja ydinmateriaalin varastot mahdollisimman pieniksi;
- c) suoritettava rakennusosien käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet.

Edistymistä on mitattava tapauksen mukaan turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin mukaan, turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen määrän ja tyyppin mukaan tai poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin mukaan. Ohjelman edistymistä on yleisesti mitattava odotettujen tulosten, välitavoitteiden, määräpäivien sekä niitä vastaavien keskeisten tulosindikaattorien, mukaan lukien tarvittaessa ansaittuun arvoon perustuvat indikaattorit, pohjalta.

2. Ohjelman tärkeintä yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa levittämällä (ohjelmassa kertynyttä) tietämystä käytöstäpoistoprosessista kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella ohjelmassa on

- 2.1. kehitettävä EU:n sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset, energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- 2.2. dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja saatettava se käyttöön monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita EU:ssa.

Edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä ja niiden levityksellä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvällä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan kuuluu ohjelman soveltamisalaan, kuten asiaa koskevassa neuvoston direktiivissä 2011/70/Euratom edellytetään.

Indikaattorit

1. Radioaktiivisen jätteen huolto
 - a) turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.

 2. Purkaminen ja dekontaminaatio
 - a) poistettujen materiaalien määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.
-